

ร่างฯ ที่รัฐสภาเห็นชอบแล้ว

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗) และ (๘) ของมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

“(๗) การให้ความเห็นชอบสมາชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๒)

(๘) การให้ความเห็นชอบญัตติให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามมาตรา ๒๙๑/๑๖”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๖ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มาตรา ๒๙๑/๑ ถึงมาตรา ๒๙๑/๑๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“หมวด ๑๖
การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่”

มาตรา ๒๘๑/๑ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ตามหมวดนี้ ประกอบด้วยสมาชิก ดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกซึ่งมาจาก การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จังหวัดละหนึ่งคน
- (๒) สมาชิกซึ่งมาจาก การคัดเลือกโดยที่ประชุมของรัฐสภา จำนวนยี่สิบสองคน ดังต่อไปนี้
 - (ก) ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชากฎหมาย จำนวนหกคน
 - (ข) ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวนหกคน
 - (ค) ผู้มีประสบการณ์ด้านการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย หรือการร่างรัฐธรรมนูญ ตามหลักเกณฑ์ที่ประธานรัฐสภาประกาศกำหนด จำนวนสิบคน

มาตรา ๒๘๑/๒ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๘๑/๑ (๑) ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- (๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือเป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยศึกษา ในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี การศึกษา หรือเคยรับราชการ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๒๘๑/๓ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘๑/๑ (๑)

- (๑) เป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๐๒ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๒) (๑๓) หรือ (๑๔)
- (๒) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- (๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมือง

มาตรา ๒๘๑/๔ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘๑/๑ (๒) ต้องมีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๒๘๑/๒ (๑) และ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๘๑/๓ (๑) และ (๓)

มาตรา ๒๘๑/๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๘๑/๑ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดสิบหัวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติมาตราส่วน มีผลใช้บังคับ

ให้ดำเนินการให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รัฐสภาเมื่อให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้ ซึ่งต้องกำหนด
วันเลือกตั้งภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่าห้าสิบวันแต่ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ
มีผลใช้บังคับ และต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

เมื่อพระราชบัญญัติตามวรรคสองมีผลใช้บังคับแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประกาศกำหนดวันสมัครรับเลือกตั้งภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ให้นำพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภานราษฎรและได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
ในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเสียงสิทธิจากการเมือง
ใช้สิทธิเลือกตั้ง การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และบทบัญญัติในส่วนที่ ๙ การลงคะแนนเลือกตั้ง
นอกเขตเลือกตั้ง ของหมวด ๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภานราษฎร มาใช้บังคับโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัด
หรือแย้งกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามหมวดนี้ ทั้งนี้ บรรดาบทบัญญัติใด ๆ ที่เกี่ยวกับ
การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ถ้าบทบัญญัติตั้งกล่าวบัญญัติให้การกระทำได้ ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิก
วุฒิสภาเป็นความผิด และมีบทกำหนดโทษสำหรับความผิดนั้น ให้นำมาใช้บังคับกับการกระทำได้ ๆ
ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วย โดยให้อัตราก่อนอย่างเดียวกัน

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ให้เป็นไปตามมาตรา ๘๙ (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๐๐ (๑) (๓) และ (๔) และต้องมีชื่อออยู่ในทะเบียนบ้าน
ในเขตจังหวัดมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถ้วนเลือกตั้ง ในกรณีที่มีการย้ายทะเบียนบ้านออกจาก
เขตจังหวัดหนึ่งไปยังอีกเขตจังหวัดหนึ่ง อันทำให้บุคคลมีชื่อออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตจังหวัดเป็นเวลาติดต่อกัน
น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถ้วนเลือกตั้ง ให้บุคคลนั้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งในเขตจังหวัดที่ตน
มีชื่อออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

เมื่อได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้ง โดยให้ผู้สมัคร
ที่ได้รับคะแนนสูงสุดในการเลือกตั้งแต่ละจังหวัดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ของจังหวัดนั้น

ก่อนประกาศรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดย
ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ยืนคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณาอนุจฉัย

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งได้จะยื่นคำร้องคัดค้าน
ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องตามวาระคัด派ด หากเป็นคำร้องที่ได้รับ ก่อนการประการรับรองผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริง ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันประการรับรองผลการเลือกตั้ง และหากเป็นคำร้องที่ได้รับ หลังการประการรับรองผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริง ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องนั้น

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรฐาน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ กำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกตั้ง วิธีการสืบสวนสอบสวน วิธีการยื่นคำร้องคัดค้าน และการพิจารณาวินิจฉัยข้อด้วย ตลอดจนการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการพิจารณาและมีคำวินิจฉัย ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกามีอำนาจจากอักษรกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็ว และเที่ยงธรรมและให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่หากระยะเวลาการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเหลือไม่ถึงก้าวสิบวัน ตามมาตรา ๒๙๑/๔ และศาลฎีกายังไม่มีคำวินิจฉัย ให้การพิจารณาของศาลฎีกาเป็นอันยุติ ในการนี้ อาจกำหนดให้ศาลขึ้นต้นในเขตจังหวัดนั้นเป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลฎีกาวินิจฉัยหรืออาจให้ ศาลขึ้นต้นเป็นผู้สืบพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลฎีกาก็ได้

ในกรณีที่ศาลฎีกาสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของสมาชิกสภา ร่างรัฐธรรมนูญผู้ใด ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภา_r่างรัฐธรรมนูญผู้นั้นสิ้นสุดลง และให้มาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙๑/๖ ให้รัฐสภาดำเนินการคัดเลือกสมาชิกสภา_r่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๓) ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติมาตรา ๒๙๑/๕ มีผลใช้บังคับ

ให้สภากองสถาบันอุดมศึกษา องค์กรภาคเศรษฐกิจสังคม และองค์กรภาคเอกชนแต่ละแห่ง คัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกสภา_r่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๒) ในประเทศต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๒) (ก) (ข) และ (ค) ประเภทไม่เกินสองคน โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อของแต่ละประเทศ พร้อมทั้งรายละเอียดตามที่ประธานรัฐสภากำหนด และส่งให้ประธานรัฐสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นกำหนด วันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภา_r่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๑)

องค์กรภาคเศรษฐกิจสังคมและองค์กรภาคเอกชนตามวาระสอง ให้เป็นไปตามที่ ประธานรัฐสภากำหนด

ให้ประธานรัฐสภาแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนสิบห้าคนตามหลักเกณฑ์ที่ประธานรัฐสภา กำหนด โดยหลักเกณฑ์นี้ให้รวมถึงการประชุม การลงมติ การดำเนินการของคณะกรรมการ เงินและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของกรรมการด้วย เพื่อดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามผู้ใดรับการเสนอขอเป็นสมาชิกสภา_r่างรัฐธรรมนูญตามวาระสองให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวัน และส่งผลการตรวจสอบต่อประธานรัฐสภา โดยในการประชุมของคณะกรรมการ ให้นำบทบัญญัติ ว่าด้วยเอกสารสิทธิ์ตามมาตรา ๑๓๐ และความคุ้มกันตามมาตรา ๑๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ประธานรัฐสภาจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลที่คณะกรรมการส่งมาແยกเป็นประเทศ แต่ละบัญชีโดยให้เรียงรายชื่อตามลำดับอักษร และให้ประธานรัฐสภาพรีกประชุมรัฐสภาภายในสิบห้าวัน นับแต่ได้รับผลการตรวจสอบดังกล่าว เพื่อให้รัฐสภาพลงมติคัดเลือกผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิก สภา_r่างรัฐธรรมนูญ

ในการคัดเลือกผู้สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๑) ให้เลือกจากบัญชีรายชื่อที่ประธานรัฐสภาจัดทำตามวาระห้ามจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๒) การลงคะแนนดังกล่าวให้กระทำการลับ

ให้ผู้ได้รับคัดเลือกซึ่งได้คะแนนสูงสุดตามลำดับตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙๑/๑ (๓) เป็นผู้ได้รับคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่มีผู้ได้คะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้จะมีจำนวนผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเกินจำนวนดังกล่าว ให้ดำเนินการลงคะแนนใหม่เฉพาะผู้ได้รับคะแนนเท่ากันนั้น ถ้ายังมีคะแนนเท่ากันอีก ให้ประธานรัฐสภาพำการจับสลากกว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับคัดเลือก

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสมัครรับการคัดเลือกและการคัดเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ให้ประธานรัฐสภาพำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว

ให้ประธานรัฐสภาพรัฐสภาประชาราษฎร์ซึ่งผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๒) ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙๑/๗ ในกรณีที่รัฐสภาพำต้องดำเนินการได้ตามหมวดนี้ในระหว่างปิดสมัยประชุม รัฐสภาพ ให้ประธานรัฐสภาพำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการเรียกประชุมรัฐสภาพเป็นการประชุม สมัยวิสามัญและให้ประธานรัฐสภาพเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ แต่ถ้าอายุของสภាទุ่นแผ่นราชภูมิ สิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาพັ້ນແທນราชภูมิและมีกรณีที่รัฐสภาพำต้องดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามหมวดนี้ มิให้นับระยะเวลาตั้งแต่วันที่อายุของสภាទุ่นແທນราชภูมิสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาพັ້ນແທນราชภูมิ แล้วแต่กรณี จนถึงวันประชุมสภาพັ້ນແທນราชภูมิครั้งแรกภายหลังจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานสภาพັ້ນແທນราชภูมิ รวมเข้าในระยะเวลาที่รัฐสภาพำต้องดำเนินการ

มาตรา ๒๙๑/๘ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๑) และ (๒) เริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้งหรือวันที่รัฐสภาพັ້ນມีผลแต่กรรณิ

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๑) หรือ (๒) สิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๙๑/๑๕

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจาก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙๑/๒ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๙๑/๓

ในกรณีของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๑)

(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙๑/๓ (๑) หรือ (๒) หรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๒๙๑/๓ (๑) หรือ (๓) ในกรณีของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๒)

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๑) หรือ (๒) ว่างลง เพราะเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามมาตรา ๒๙๑/๑๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือประธานรัฐสภาพำดำเนินการเลือกตั้งหรือคัดเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน เว้นแต่ระยะเวลาการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๙๑/๑๑ จะเหลือไม่มีถึงเก้าสิบวัน

ในกรณีที่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๑) หรือ (๒) ว่างลง ตามวาระสาม ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไป แต่ทั้งนี้สภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้อง มีจำนวนสมาชิกเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกตามมาตรา ๒๙๑/๑ (๑) และ (๒)

มาตรา ๒๙๑/๙ ภายใต้กฎหมายวิธีพิจารณาความคุ้มกันที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗๑
ให้มีการประชุมสภาพร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้สมาชิกได้มีการประชุมเป็นครั้งแรก
สภาพร่างรัฐธรรมนูญมีประ ранสภาพร่างรัฐธรรมนูญคุณหนึ่งและรองประ ранคุณหนึ่ง
หรือสองคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกแห่งสภาพร่างรัฐธรรมนูญตามต้องของสภาพร่างรัฐธรรมนูญ^๑
และให้ประ ранรัฐสภาพเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ประ ранสภาพร่างรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาพร่างรัฐธรรมนูญ^๒
ตามหมวดนี้ รองประ ранมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประ ранมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนประ ran
เมื่อประ ranไม่มีอยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

เมื่อประ ranและรองประ ranไม่มีอยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกสภาพร่างรัฐธรรมนูญเลือกตั้ง^๓
กันขึ้นเองเป็นประ ranในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๒๙๑/๑๐ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประ ran
และรองประ ranสภาพร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาพร่างรัฐธรรมนูญและกรรมการที่สภาพร่างรัฐธรรมนูญ^๔
แต่งตั้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยพระราชนูญ

มาตรา ๒๙๑/๑๑ สภาพร่างรัฐธรรมนูญจะต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จ
ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญนั้น สภาพร่างรัฐธรรมนูญอาจนำรัฐธรรมนูญฉบับใดฉบับหนึ่ง^๕
ที่เห็นว่ามีความเป็นประชาธิปไตยสูงมาเป็นต้นแบบในการยกย่องก็ได้

การที่สภาพร่างรัฐธรรมนูญนี้ ต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญตามวาระเท่านั้น
การปฏิบัติหน้าที่ของสภาพร่างรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่ง

ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภาพร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น^๖
ของประชาชนในทุกภูมิภาคด้วย

ร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขบทบัญญัติ^๗
ในหมวดว่าด้วยพระมหากษัตริย์จะกระทำมิได้

ในกรณีที่รัฐสภาพนิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญมีลักษณะตามวาระห้า ให้ร่างรัฐธรรมนูญ^๘
เป็นอันตกไป

มาตรา ๒๙๑/๑๒ วิธีการพิจารณาและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ การประชุม การลงมติ^๙
การแต่งตั้งกรรมการและการดำเนินการของกรรมการ การรักษา紀錄เบียบและความเรียบร้อย^{๑๐}
และการอื่นเพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติของหมวดนี้ ให้ใช้ข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาพโดยอนุโถม

ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้กับการประชุม^{๑๑}
ของสภาพร่างรัฐธรรมนูญโดยอนุโถม

เอกสารที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๐ และความคุ้มกันที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๑
ให้นำมาใช้บังคับกับการประชุมของสมาชิกสภาพร่างรัฐธรรมนูญและกรรมการโดยอนุโถม

มาตรา ๒๙๑/๑๓ เมื่อสภาพร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้นแล้ว^{๑๒}
ให้นำเสนอต่อประ ranรัฐสภาพ

เมื่อประธานรัฐสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญแล้ว หากเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญนี้มีเดิมลักษณะตามมาตรา ๒๙๑/๑ วรรคท้า ที่ต้องเสนอให้รัฐสภาวินิจฉัย ให้ประธานรัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญนี้จากสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติของประชาชนว่าจะเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญนั้นหรือไม่

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชาธิภัยในไม่เกินหกสิบวัน
แต่ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากประธานรัฐสภา วันออกเสียงประชาธิ
ให้กำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา สำหรับ
หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชาธิให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การออกเสียงประชาธิ

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการออกเสียงประชาธิรัฐแล้วเสร็จ
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันออกเสียงประชาธิรัฐ หากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากของผู้มา
ออกเสียงประชาธิรัฐเห็นชอบให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๙๑/๑๔ ต่อไป แต่หากคะแนนการออกเสียงประชาธิรัฐ
ไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป โดยให้แจ้งผลการลงประชาธิรัฐแล้ว
รัฐสภาทราบด้วย

มาตรา ๒๙๑/๑๔ เมื่อมีประชามติเห็นชอบด้วยกันร่างรัฐธรรมนูญ ให้ประธานรัฐสภา นำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย และให้นำบทญัตติมาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๕๑ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม และให้ระหว่างรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๒๙๑/๑๕ สารว่าร่างรัฐธรรมนูญสืบสุดลง ในการนี้ดังต่อไปนี้

(๑) สถาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งตามมาตรา ๒๙๑/๔ วรรคสี่ ทั้งนี้ ภายในได้แบ่งคับของมาตรา ๒๙๑/๔ วรรคสาม

(๓) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เข้าบังคับเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๔) ເມື່ອຮັງຈິກສະບັບຕົກປີຕາມມາດຕາ ๒๙๑/๑ ເຖິງ ວຣຄະທຳ ທີ່ມາດຕາ ๒๙๑/๑ ວຣຄສີມາດຕາ ๒๙๑/๑๖ ຄ້າຮັງຈິກສະບັບທີ່ຈັດທຳເຂົ້າຕາມທຸລະນີຕົກປີຕາມມາດຕາ ๒๙๑/๑

หรือการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จเพราที่สภาร่างรัฐธรรมนูญสืบสุดลงตามมาตรา ๒๘๑/๑๕ (๑) หรือ (๒) คณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภา มีสิทธิเสนอญัตติต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาเมตติให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามความในหมวดนี้อีกได้ การออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบของรัฐสภาต้องได้เสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ บุคคลที่เคยเป็นสมาชิกสภาฯ ร่างรัฐธรรมนูญชุดเดิมจะเป็นสมาชิกสภาฯ ร่างรัฐธรรมนูญอีกไม่ได้

เมื่อรัฐสภาพมีต้องย่างหนึ่งอย่างใดตามวาระคนหนึ่งแล้ว จะมีการเสนอญัตติตามวาระคนหนึ่ง ถ้าไม่ได้ เว้นแต่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่

มาตรา ๒๙๑/๑๗ ให้สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎรทำหน้าที่เป็นสำนักงาน
เลขานุการของสภาร่างรัฐธรรมนูญ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูล และกิจการ
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของสภาร่างรัฐธรรมนูญ”

มาตรา ๕ ในวาระเริ่มแรกเมื่อรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับแล้ว ให้จัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
ตามหมวด ๑๖ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม^{โดยรัฐธรรมนูญนี้} โดยให้ดำเนินการตราพระราชบัญญัติความมาตรา ๒๙๑/๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และให้ดำเนินการ
เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑/๕ และมาตรา ๒๙๑/๖ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่
รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ถูกต้องตามตีของรัฐสภา

(นางนุชกร อัมพรประภา)
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎร